

کمال خجندی

کمال الدین مسعود خجندی از عارفان و شاعران معروف قرن هشتم هجری است. وی در خجند ماوراءالنهر ولادت یافت و در جوانی به عزم حج از دیار خود بیرون آمد...

کمال الدین مسعود خجندی از عارفان و شاعران معروف قرن هشتم هجری است. وی در خجند ماوراءالنهر ولادت یافت و در جوانی به عزم حج از دیار خود بیرون آمد. در بازگشت از این سفر به تبریز رسید و در آنجا اقامت کرد و زیر حمایت سلطان حسین جلایر قرار گرفت و بفرمان او باغ و خانقاهی در "ولیانکوه" تبریز برایش ترتیب یافت که در آن سکونت گزید. چون در تصوف کامل عیار بود، شاگردان و مریدان زیاد پیدا کرد. در زمستان سال 787 هجری که غیاث الدین توقتمش خان فرمانروای قفچاق دریند، تبریز را تسخیر کرد، کمال خجندی نیز دستگیر شد. چندی بعد بفرمان همسر توقتمش خان، کمال الدین خجندی همراه عده ای از معارف به پایتخت قیچاق یعنی شهر (سرای) فرستاده شده و مدت چهار سال یعنی از سال 787 تا 790 هجری در آن شهر ماند و مریدان بسیار در آن دیار فراهم آورد. در این سفر با عبدالله چاچی عارف مشهور فرصت ملاقات و صحبت یافت و عاقبت بر اثر نایسامانی اوضاع آن شهر توانست به تبریز باز گردد. این با از جانب میرانشاه فرزند تیمور که حاکم آذربایجان بود به گرمی پذیرفته شد و چنانکه بنا بر مشهور فرمان داد تا ده هزار دینار وام او را بپردازند و کمال توانست همچنان مانند ایام پیشین در باغ ولیانکوه بماند و از عزلت و اعتکاف در آن مکان تا پایان حیات برخوردار باشد؛ تا در سال 803 هجری زندگی را بدرود گفته و در همانجا بخاک سپرده شود.

کمال خجندی غزل عارفانه را در نهایت روانی و خوبی سروده و از این حیث یکی از بهترین بهترین شاعران قرن هشتم هجری است. دیوانش شامل نزدیک به هشت هزار بیت می باشد. گویند بعد از مرگ کمال خجندی، بجستجوی ماترکش پرداختند و جز بوریانی که بر آن خفته و خشتی که بر بالین نهاده بود چیزی نیافتند.